

Sociální podnikání z pohledu platné legislativy

Ing. Klára Sottnerová

Ministerstvo práce a sociálních věcí

Odbor strategií a podpory zaměstnanosti

Oddělení strategií a aktivní politiky zaměstnanosti

Obsah

- ☐ Principy fungování sociálního podniku
- ☐ Sociální podnik vs. integrační sociální podnik se statusem
- ☐ Zaměstnávání osob se specifickými potřebami
- ☐ Povinnosti integračního sociálního podniku a související projekt činnosti
- ☐ Formy podpory, zvýhodnění a příspěvky
- ☐ Jak se stát integračním sociálním podnikem
- ☐ Projekt InSPIRO
- ☐ SPoint
- ☐ Institut SP
- ☐ Zajímavé výstupy – publikace, kalkulačka

Sociální podnikání

PODNIKÁNÍ S PŘIDANOU HODNOTOU (SPOLEČENSKY PROSPĚŠNÉ)

Koncept prospěchu:

- ✓ **ekonomického** (tvorba zisku),
- ✓ **sociálního** (zaměstnávání znevýhodněných, komunitní rozvoj) a
- ✓ **environmentálního**

Sociálním podnikem se rozumí „subjekt sociálního podnikání“, tj. právnická osoba založená dle soukromého práva nebo její součást nebo fyzická osoba, která splňuje principy sociálního podniku. Sociální podnik naplňuje veřejně prospěšný cíl, který je formulován v základacích dokumentech. Vzniká a rozvíjí se na konceptu tzv. trojího prospěchu – ekonomického, sociálního a environmentálního.

Sociální podnik

- Místo pouhé maximalizace zisku se **SP snaží řešit nějaký společenský problém – zaměstnává lidi, kteří mají jinak problém najít práci** nebo recykluje věci, které by jinak skončily v koši
- Způsob, jak vydělávat a zároveň přispívat k tomu, aby z podnikání měla prospěch i společnost/místní komunita
- **V ČR funguje několik set sociálních podniků - z toho jich je 285 registrovaných v adresáři (mají 461 provozoven, 5 960 zaměstnaných osob, obrat cca 3,4 miliardy)**
- SP vs. ISP vs. ZCHTP

České sociální podnikání

Adresář sociálních podniků

Jedinečný zdroj informací o sociálním podnikání v České republice. Adresář bude aktualizován do 31. 12. 2025.

285

registrovaných
podniků (IČ)

461

provozoven
registrovaných
podniků

 Mapa podniků

 Seznam podniků

**Gastromapa
sociálních
podniků**

**S jídlem roste chuť
pomáhat!**

**E-learningový kurz
Úvod do sociálního
podnikání**

Základy sociálního podnikání efektivně a zábavně.

Začněte hned!

**Víte, kolik vaši firmu stojí
nezaměstnávání OZP?**

Zadejte počet zaměstnanců a za

Zákon o ISP

- Od 1. ledna 2025
- **Zákon č. 468/2024 Sb., o integračním sociálním podniku**
- Vyhláška č. 472/2024 Sb., o stanovení formulářů žádosti o přiznání statusu integračního sociálního podniku a o schválení změny projektu činnosti
- ISP zaměstnává minimálně **30 % zaměstnanců se specifickými potřebami** dle průměrného čtvrtletního přepočtu zaměstnanců
- Mechanismy pro kontrolu plnění podmínek a možnost zrušení statusu ISP při jejich nesplnění

Registr ISP

- do 5 dní od získání statusu ISP (resp. nabytí právní moci rozhodnutí)
- veřejná x neveřejná část
- na webových stránkách MPSV
- <https://mpsv.gov.cz/registr-integracnich-socialnich-podniku>
- pozor na neoprávněné užívání označení „integrační sociální podnik“
→ lze uložit pokutu až 200 tis. Kč

Osoby se specifickými potřebami

FO vedená bezprostředně před vznikem pracovního poměru v evidenci ÚP ČR, za posledních 24 měsíců byla v evidenci ÚP ČR alespoň 12 měsíců a zároveň je:

- **Osobou pečující o osobu ve III. a IV. stupni závislosti**
 - Osobou osobně pečující o fyzickou osobu, která se podle zákona o sociálních službách považuje za osobu závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni III (těžká závislost) nebo ve stupni IV (úplná závislost), pokud s touto osobou trvale žije a společně uhrazují náklady na své potřeby, nebo jde-li o osobu, která se pro účely důchodového pojištění považuje za osobu blízkou
- **Osobou bez jakéhokoli stupně středního vzdělání**
- **Osobou do 2 let po ukončení soustavné přípravy na budoucí povolání**
 - Soustavná příprava na budoucí povolání se posuzuje podle § 5 písm. d) zákona o zaměstnanosti
- **Osobou, které byl udělen azyl nebo doplňková ochrana**
- **Osobou, proti které je veden výkon rozhodnutí nebo exekuce na peněžité plnění**
- **Osobou nad 60 let**

OZP

- Osoba se zdravotním postižením podle § 67 zákona o zaměstnanosti

Klient služby sociální prevence

- Osoba, které byla v posledních 12 měsících před vznikem pracovního poměru u integračního podniku poskytnuta služba sociální prevence podle zákona o sociálních službách

Osoba bez přístřeší

- Osoba, která byla ke dni vzniku pracovního poměru u integračního podniku osobou bez přístřeší

Osoba po VTOS

- Osoba, která je osobou po ukončení výkonu trestu odnětí svobody nebo po propuštění z výkonu ochranného opatření zabezpečovací detence

Osoba do 10 let po ukončení nařízené ústavní výchovy, DD

- která je osobou do 10 let po ukončení nařízené ústavní výchovy nebo uložené ochranné výchovy v diagnostickém ústavu, dětském domově, dětském domově se školou nebo výchovném ústavu anebo po ukončení poskytování služeb ve středisku výchovné péče v internátní formě podle zákona o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních

Povinnosti ISP v souvislosti s OSP

- Na základě vstupní diagnostiky bariér (nesoucí znaky sociálního šetření) poskytuje ISP vybraným cílovým skupinám zaměstnanců dle jejich sociální situace **odpovídající podporu směřující k jejich celkové integraci na trh práce a do společnosti** např. informace o situaci na trhu práce, poradenství a doprovázení při vyřizování záležitostí v souvislosti se začleněním na trh práce apod.
- Sociální práce v ISP je založená na individuálním plánování s jasně definovanými a měřitelnými cíli (zpracování individuálního plánu zaměstnance), jejichž plnění je pravidelně se zaměstnancem vyhodnocováno a 1 x ročně ze strany ISP kontrolováno
- U vybraných (zákonem stanovených) skupin zaměstnanců se specifickými potřebami ISP zajistí prostřednictvím sociálního pracovníka podporu dle zákona o sociálních službách

Formy podpory

Příspěvky ze zákona o ISP

Výhody při zadávání veřejných zakázek - novelizace zákona o zadávání veřejných zakázek → usnadnění přístupu sociálních podniků k veřejným zakázkám

- Vyhrazené veřejné zakázky (§ 38 ZOVZ) – nejen pro zaměstnavatele uznané za zaměstnavatele na chráněném trhu práce (ZCHTP), ale i ISP
- Výjimka pro podlimitní veřejné zakázky pro ISP (§ 30 ZOVZ)

Vztah ISP a ZCHTP

- ISP může být rovněž ZCHTP dle § 78 zákona o zaměstnanosti
- ISP může tak při splnění zákonem stanovených podmínek čerpat výhody dle § 78a a § 78b zákona o zaměstnanosti

Možnost dodávat náhradní plnění dle § 81 odst. 2 písm. b) zákona o zaměstnanosti

Příspěvky ze zákona o ISP

PŘÍSPĚVEK NA NÁKLADY spojené se zaměstnáváním OSP

- výše příspěvku **1 000 Kč nebo 2 500 Kč/měsíc** (dle typu OSP)
- ISP zaměstnává tuto osobu alespoň v rozsahu 0,3 týdenní pracovní doby dle zákoníku práce

MOTIVAČNÍ PŘÍSPĚVEK

- Výše příspěvku **17 % z ročního vyměřovacího základu integrované osoby za období 24 měsíců** od uzavření pracovní smlouvy u nového zaměstnavatele, alespoň v rozsahu 0,5 týdenní pracovní doby dle zákoníku práce
- ISP získá za úspěšnou pracovní integraci OSP, pokud byla u ISP zaměstnána alespoň 1 rok přičemž délka doby, po kterou je hodnocena pro účely příspěvku, činí 4 roky od vzniku pracovního poměru u ISP

Žádost o status ISP

- Na předepsaném formuláři (stanoven vyhláškou č. 472/2024 Sb.)
- Rozhodování ve správním řízení (lhůta 60 dní)
- Splnění podmínek pro zaměstnavatele stanovených zákonem o ISP

Žádost obsahuje:

- ✓ Obecné náležitosti
- ✓ Informace o zaměstnávání v průměrném čtvrtletním přepočteném počtu nejméně 30 % osob se specifickými potřebami
- ✓ Projekt činnosti
- ✓ Další potřebné přílohy

Zamýšlené dopady zákona o ISP

- Přizpůsobení legislativy potřebám trhu práce
- Právní jistota pro OSP
- Zvýšení zaměstnanosti a sociální inkluze
- Nové nástroje pro zaměstnavatele

Projekt InSPIRO

Projekt Institut sociálního podnikání a rozvoj osvěty v souvislosti s novou legislativou (InSPIRO) navazuje na výsledky projektu RESP a reaguje na přijetí zákona o ISP.

Cílem je vytvořit funkční a dlouhodobě udržitelné zázemí pro implementaci nové legislativy, profesionalizaci sektoru sociální ekonomiky a podporu všech, kdo chtějí sociálně podnikat – nebo podnikatele v tom podporovat.

Projekt je v přímém souladu se Strategickým rámcem sociálního podnikání 2026–2030, Národní strategií veřejného zadávání 2024–2028 a doporučeními EU pro posílení sociální ekonomiky.

Nosné téma projektu je kromě zákona o ISP také odpovědné veřejné nakupování.

Projektová činnost

- Regionální centra SPointy
- Institut sociálního podnikání
- Osvěta
- Vzdělávání
- Podpora odpovědného veřejného nakupování

SPoint – brána do světa sociálního podnikání

Nový model SPoint partner + SPoint specialista funguje na třech úrovních:

- **národní (MPSV + Institut SP):** metodika, výklad zákona, vzdělávání, praxe, konzultace, osvětové akce
- **regionální (SPoint partner):** konzultace, síťování a osvětové akce v regionu
- **pobočky ÚP ČR (SPoint specialista):** operativní podpora a přímý kontakt se zaměstnavateli

Institut sociálního podnikání

- Zavedena **online platforma „InSP Connect“** pro pravidelné setkávání všech stakeholderů SP, sledujte sítě a náš web
- Připravujeme **vzdělávací programy**: Program manažer sociálního podnikání, Program student, Program veřejná správa, Sociální podnikání pro starosty obcí, Program odpovědné zadávání atd.
- Bude dotočena další **sada 3 e-learningových programů** (výuková videa s odborníky)
- Pokračuje spolupráce s odborníky při tvorbě projektových a metodických výstupů

Publikace k veřejnému zadávání

- **Teoretický rámec:** Definuje klíčové pojmy, představuje principy sociálního podnikání, relevantní legislativu (ZISP, ZZVZ), strategické dokumenty a vybraná statistická data o sektoru sociálního podnikání v ČR.
- **Průvodce pro veřejné zadavatele:** Nabízí konkrétní strategie a nástroje, jak efektivně začlenit sociální aspekty do veřejných zakázek, od plánování přes komunikaci s trhem až po využití specifických zákonných nástrojů (vyhrazené VZ, hodnoticí kritéria, zvláštní podmínky plnění) a sledování dopadu.
- **Průvodce pro sociální podniky:** Poskytuje praktické rady, jak se orientovat na trhu veřejných zakázek, jak se vypořádat s kvalifikačními požadavky, připravit konkurenceschopnou nabídku a využít možností spolupráce, jakož i efektivně komunikovat přidanou sociální hodnotu vlastního působení.

Kalkulačka náhradního plnění

Víte, kolik vaši firmu stojí
nezaměstnávání OZP?

Zadejte počet zaměstnanců a za
30 sekund zjistíte přesnou částku.
Většina firem je překvapená.

Zjistit za 30 sekund

<https://ceske-socialni-podnikani.cz/kalkulacka-ozp/>

Kalkulačka náhradního plnění OZP za rok 2025

Všichni zaměstnavatelé s více než **25 zaměstnanci** mají povinnost
zaměstnávat 4 % OZP. Od roku 2025 platí **nové odstupňované
odvody** – čím méně OZP zaměstnáváte, tím více zaplatíte. Spočítejte
si to za 30 sekund.

4 %
povinný podíl OZP pro
zaměstnavatele nad
25 zaměstnanců

• ZADEJTE SVÉ ÚDAJE ZA ROK 2025

Kolik máte zaměstnanců?

Průměrný roční přepočtený počet zaměstnanců v pracovním poměru. Podle
vyhlášky č. 518/2004 Sb. je to údaj, který říká, kolik plných pracovních úvazků
(nikoliv lidí) bylo ve firmě skutečně odpracováno za určité období (zpravidla
za kalendářní rok).

např. 100

Z toho OZZ a OZP I. a II. st. invalidity

Přepočtený počet

0

Z toho OZP III. st. invalidity

Přepočtený počet, počítá se 3x

0

Nakupujete náhradní plnění?

Celkový objem odebraných výrobků a služeb bez DPH

0

Kč

Spočítat odvod

★ VÁŠ VÝSLEDEK

VÁŠ ODVOD DO STÁTNÍHO ROZPOČTU

144 032 Kč

Těchto **144 032 Kč** můžete místo odvodu státu investovat do nákupu
u sociálních podniků.

% JAK PLNÍTE POVINNÝ PODÍL

■ Zaměstnávání 75,00 % ■ Náhradní plnění 0,08 % ■ Odvod 24,91 %

Povinný podíl (4 %)

12,00 osob

Kolik OZP musíte zaměstnat

Vaši OZP zaměstnanci

9,00 osob

OZZ + I.+II. st. × 1 + III. st. × 3

Dosažený podíl OZP

3,00 %

Chybějící OZP

3,00 osob

💡 **Tip:** OZP ve III. stupni invalidity se započítávají trojnásobně –
zaměstnáním jednoho takového zaměstnance pokryjete podíl za tři
osoby.

💡 Průměrná mzda za 1.–3. Q 2025: **48 171 Kč** (Sdělení č. 537/2025 Sb.)

DĚKUJI ZA POZORNOST

Kontakt

Ing. Klára Sottnerová

+420 950 194 146

klara.sottnerova@mpsv.gov.cz

[Sociální podnikání | MPSV](#)

[Sociální podnikání | MPSVÚvod | České sociální podnikání](#)

